

हिमाली कृषि सन्देश

चौमासिक

वर्ष - ४ अङ्क - १ पूर्णाङ्क - १० साउन - कार्तिक, २०७३

कृषि व्यवसाय विकासद्वारा उत्पादन वृद्धि ! नाफा, रोजगारी र हिमाली भेगमा समृद्धि !!

ADB Media Mission सम्पन्न

एशियाली विकास बैंकद्वारा हिमाली आयोजनाको लागि आयोजित ADB Media Mission को भ्रमण असोज महिनामा मनाङ जिल्लामा सम्पन्न भएको छ । २०७३ साल असोज ४ देखि ९ गते सम्मको अवधिमा मनाङ जिल्लामा सञ्चालित विभिन्न उप-आयोजनाहरूको अनुगमन भ्रमण गरिएको थियो । मनाङ जिल्लाको उक्त भ्रमणमा एशियाली विकास बैंकका Senior Program Officer श्री अरुण राणा, Program Analyst श्री राजन आचार्य र हिमाली आयोजनाका आयोजना निर्देशक डा. विमल कुमार निर्मल सहित तल उल्लेख जम्मा ३० जनाको सहभागिता रहेको थियो ।

क्र.सं	सहभागीको नाम, थर	कार्यालयको नाम	पद	क्र.सं	सहभागीको नाम, थर	कार्यालयको नाम	पद
१	डा. विमल कुमार निर्मल	हिमाली आयोजना	आयोजना निर्देशक	१६	श्री रामचन्द्र सेढाई	जि.कृ.विका. मनाङ	
२	श्री अरुण राणा	ADB, काठमाडौं	Senior Program Officer	१७	श्री पदम ब. शाक्य	हिमाली आयोजना	M & E Expert
३	श्री राजन आचार्य	ADB, काठमाडौं	कार्यक्रम विश्लेशक	१८	Ms Connie Garcia	ADB, Manila	Consultant
४	श्री आरती राई	ADB		१९	Ms Saleha Waseem	ADB, Manila	Operation Communication Officer
५	श्री संगीता संग्रोला	रिपब्लिका दैनिक	रिपोर्टर	२०	श्री अर्जुन बहादुर कुमाल	ADB, KTM	Senior External Relation officer
६	श्री नितु घले	अन्नपूर्ण पोष्ट	रिपोर्टर	२१	श्री सरद भण्डारी	ADB	Principal Economist
७	श्री लक्ष्मण काफ्ले	दि राइजिङ नेपाल	रिपोर्टर	२२	श्री केशव पौडेल	Spotlight	सम्पादक
८	श्री विष्णु पोखरेल	कान्तिपुर दैनिक	उप सम्पादक	२३	डा. रमिता मानन्धर	फलफूल विकास निर्देशनालय	कार्यक्रम निर्देशक
९	श्री सुदिल पोखरेल	सेतोपाटी	संवाददाता	२४	श्री रामलिला प्र. विश्वकर्मा	जि.कृ.विका. मनाङ	व.कृ.वि.अ.
१०	श्री सतीशचन्द्र पौडेल	नेपाल टेलिभिजन	कार्यकारी समाचार सम्पादक	२५	श्री यादव प्रसाद घिमिरे	हिमाली आयोजना	खरिदार
११	श्री छवि अधिकारी	जि.प.से.का मनाङ	व.प.वि.अ.	२६	श्री मधुप श्रेष्ठ	ADB	Photographer
१२	श्री गोपीकृष्ण सेढाई	हिमाली आयोजना	प.वि.	२७	श्री विमल खत्री	ADB	
१३	श्री महेश्वर लामिछाने	फलफूल वि. निर्देशनालय, किर्तिपुर	व.फ.वि.अ.	२८	श्री कुमार शर्मा	NTV	Photographer
१४	श्री कौशल कुमार पौडेल	रा.सु.वा.विका. किर्तिपुर	का.प्र.	२९	श्री चेत बहादुर थापा	हिमाली आयोजना	DAES
१५	श्री सन्ध्या न्यौपाने	रा.सु.वा.विका. किर्तिपुर	व.सु.वि.अ.	३०	श्री सुनिता देवी श्रेष्ठ	हिमाली आयोजना	DMC

मिसनको क्रममा धारापानी गा.वि.स-४ स्थित मनाङ रेन्चोड्राउट फार्मले (०५-००७) संचालन गरेको रेन्चोड्राउट माछापालन व्यवसायको अनुगमन भयो । अनुगमनको सिलसिलामा व्यवसायीले सम्पन्नतामा उल्लेखित सम्पूर्ण कार्यहरू पूरा गरि फार्मले माछा उत्पादन गरि बिक्रि समेत गर्न शुरु गरिसकेको पाइयो । पिसाङ गा.वि.स-१ भ्राताङ स्थित एग्रो मनाङ प्रा.लि. (०५-००८) ले संचालन गरेको स्याउ खेतीको अनुगमन गर्दा उक्त फार्मले करिव ७०० रोपनी जग्गामा विभिन्न जातका (फुजी, गाला, डेलिसियस) करिव ६० हजार स्याउका विरुवाहरू लगाइएको र उक्त स्याउका बोटले हाल उत्पादन समेत दिन थालिसकेको पाइयो । भ्राका गा.वि.स-१ स्थित कर्मा सेराप वाङ्छु गुरुङले संचालन गरेको मनाङ अर्गानीक भेजिटेबल उत्पादन उद्योग (०५-०१५) ले संचालन गरेको तरकारी उत्पादन व्यवसायको अनुगमन गरियो । अनुगमनको सिलसिलामा व्यवसायीले करिव ३ रोपनी जग्गामा काउली र बन्दाकोभी खेती गरेको र बिक्रि गर्ने अवस्थामा रहेको पाइयो । मनाङ गा.वि.स-६ स्थित तेन्जीङ गुरुङले संचालन गरेको होटल याक एग्रोटुरीजम प्रमोशन सेन्टरले संचालन गरेको एग्रोटुरीजम व्यवसाय र सो व्यवसायको सहयोग भित्र तरकारी खेती, स्थानीय कुखुरापालन, बाखापालन, लुलु गाईपालन व्यवसाय संचालन गरिरहेको पाइयो । मनाङ गा.वि.स-६ स्थित विक्रम गुरुङले संचालन गरेको मनाङ अर्गानीक प्याज खेती व्यवसायको (०५-०६५) अनुगमनको सिलसिलामा ५ रोपनी जग्गामा अनिअन खेती गरिरहेको पाइयो साथै दुई वटा फ्लास्टिक टनेलमा अन्य तरकारी (काँक्रो, टमाटर) समेत लगाइएको देखियो । प्याज उत्पादन हुने अवस्थामा रहेको र उत्पादित प्याज स्थानीय होटलहरूमा नै खपत हुने भएको ले बजार को समस्या नरहेको पाइयो । यसको साथ साथै मिसनले टकी मनाङ गा.वि.स-९ स्थित मनाङ याक चीज इन्डस्ट्रीज (०५-०१२) र ताचाई बगरछाप गा.वि.स-९ स्थित दानाक्यू रेन्चोड्राउट माछापालन व्यवसाय (०५-०३५) को पनि अनुगमन गरेको थियो ।

सल्लाहकार

डा. विमल कुमार निर्मल
आयोजना निर्देशक

दलराम प्रधान
राष्ट्रिय टोली प्रमुख

राममणी पौडेल
टोली नेता AEC/हिमाली

सम्पादक मण्डल

पद्म बहादुर शाक्य
अनुगमन तथा मूल्यांकन विज्ञ

कमल पौडेल
सूचना तथा सञ्चार अधिकृत

सुक बहादुर नेपाली
पशु चिकित्सक

सहयोगी

रवि भण्डारी
कम्प्युटर अपरेटर

प्रकाशकीय/सम्पादकीय

कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन तथा जीविकोपार्जनमा सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले संचालित हिमाली आयोजना लगभग अन्तिम वर्षमा प्रवेश गरी सकेको छ । यस आयोजनाले लगानी गरेका उप-आयोजनाहरूबाट प्रतिफल प्राप्त हुन थालेका छन् । व्यवसायीको आफ्नो लगानीबाट कार्य सम्पन्न भए पश्चात आयोजनाबाट अनुदानको रकम भुक्तानी दिने व्यवस्था कायम नै रहेको छ । यस अर्थमा आगामी दिनहरूमा पनि अनुगमनको आधारमा भुक्तानी दिने कामलाई अफ तिव्रता दिनु पर्ने हुन्छ । आयोजनाको कार्यान्वयन अवस्था हालसम्म अत्यन्त सफल रहेको छ । तर हिमाली आयोजनाको बाँकी अवधि १ वर्ष भन्दा कम भएको र भुक्तानि गर्नु पर्ने अनुदान रकम करिब २०% बाँकी रहेको छ । साथै अनुदान सम्झौता भएका उप-आयोजनाहरूले प्रस्ताव गरिए अनुरूप कार्य सम्पन्न गरि प्रतिफल निकाल्न समय अपुग हुने जस्ता चुनौतीहरू आयोजनाले सामना गर्नुपरेको छ । त्यस्तै अनुदान शीर्षकमा विनियोजित बजेटको तुलनामा अनुदान माग गरी प्रस्तावहरू पेश गर्ने व्यवसायीहरू बढी हुनु अर्को ठूलो चुनौति रहेको छ ।

हिमाली आयोजनाको निर्देशकको रूपमा मेरो संलग्नता रहने हिमाली कृषि सन्देशको यो अंक अन्तिम हुनेछ । तसर्थ, हिमाली आयोजनाको सफलतालाई थप दिगो रूपमा स्थापित गर्न एवं हिमालका सबै जिल्लाहरूलाई यस आयोजनामा समेट्ने गरी हिमाली-२ आयोजना तर्जुमा गरी लागु गर्ने प्रयास निरन्तर रहने छ भन्ने आशा सहित, यस कार्यमा यस आयोजनासित आबद्ध सम्पूर्ण व्यवसायी ज्यूहरू, सरोकारवालाहरू लगायतको सहयोगको अपेक्षा राख्छु साथै आयोजना कार्यान्वयनको क्रममा सहयोग गर्ने सबैलाई म हार्दिक आभार प्रकट गर्न चाहन्छु । साथै आयोजनाको सहयोगमा व्यवसाय शुरु गर्नु भएका सबै व्यवसायीहरू मा सफलताको कामना समेत ब्यक्त गर्दछु ।

सहयोगी सबैमा कृतज्ञता सहित,
धन्यवाद ।

डा. विमल कुमार निर्मल
आयोजना निर्देशक

व्यवसाय योजना मूल्यांकन स्थिति

२०७३ साल कार्तिक मसान्तसम्मको आयोजनामा प्राप्त व्यवसाय योजनाको संख्या तथा व्यवसाय योजना मूल्यांकन तथा अनुदान सम्झौताको अवस्था यस प्रकार रहेको छ :

जिल्ला	प्राप्त व्यवसाय योजना	मूल्यांकन भएको	मूल्यांकन हुन बाँकी	सम्झौता प्रक्रियामा	निर्णय प्रक्रियामा	अस्वीकृत	अनुदान सम्झौता सम्पन्न
संखुवासभा (०१)	१५२	७०	८२	२	०	१९	४९
सोलुखुम्बु (०२)	२०५	८१	१२४	०	०	३२	४९
दोलखा (०३)	३९७	२३०	१६७	१	०	८०	१४९
रसुवा (०४)	३०२	११९	१८३	०	०	४८	७१
मनाङ (०५)	११५	६७	४८	०	०	४१	२६
मुस्ताङ (०६)	१००	६६	३४	०	०	२८	३८
डोल्पा (०७)	२६०	१४८	११२	१	०	७४	७३
जुम्ला (०८)	२५३	१३९	११४	३	०	६८	६८
मुगु (०९)	२९६	८८	२०८	०	०	४२	४६
हुम्ला (१०)	३३६	१३०	२०६	१	०	६०	६९
क्षेत्रिय	२६	२६	०	०	०	२४	२
जम्मा :	२४४२	११६४	१२७८	८	०	५१६	६४०

अनुदान सम्झौता भएका उप-आयोजना विवरण (गताङ्कबाट क्रमसः)

कार्तिक २०७३ सम्म अनुदान सम्झौता भएका थप व्यवसाय योजनाहरूको विवरण यस प्रकार छ :

क्र.सं	जिल्ला	आयोजना कोड	व्यवसाय योजना/ उद्देश्य	प्रस्तावक व्यक्ति/संस्था र सम्पर्क	सम्झौता मिति	व्यवसायको लगानी (रु.)			भुक्तानी (रु.)
						कूल	अनुदान	स्वलगानी	
१	संखुवासभा	०१-०४२	अगरबत्ती धुप उत्पादन	धनमाया श्रेष्ठ, सुनाखरी अगरबत्ती उद्योग, आँखीभुई -०६	२७/०३/२०७३	२,०७०,४१८	१,०३५,२०९	१,०३५,२०९	-
२	संखुवासभा	०१-०७४	बाखा पालन	सुर्य किरण भण्डारी, सिद्धकाली बाखा पालन फार्म, चैनपुर -०६	३१/०४/२०७३	१,५०८,६२८	७५४,३१४	७५४,३१४	-
३	सोलुखुम्बु	०२-०६५	नेपाली हाते कागज उत्पादन	डसर्की शेर्पा, नुम्बुर हिमाल नेपाली हाते कागज उद्योग, भकाञ्जे -०१	१८/०४/२०७३	१,१८६,४२६	९४९,१४०	२३७,२८५	-
४	सोलुखुम्बु	०२-०६८	किबि उत्पादन	हिमाल गिरी, चोमोलोङ्मा कृषि फर्म, जुजु -०१	१८/०४/२०७३	१,००७,११०	५०३,५५५	५०३,५५५	-
५	सोलुखुम्बु	०२-०६३	नेपाली हाते कागज उत्पादन	नुर्जु वाङ्मा शेर्पा, नेपाली कागज उद्योग, दुधकुण्ड -०३	३२/०४/२०७३	५,१४३,१७९	४,११४,५४३	१,०२८,६३६	-

क्र.सं	जिल्ला	आयोजना कोड	व्यवसाय योजना/उद्देश्य	प्रस्तावक व्यक्ति/संस्था र सम्पर्क	सम्झौता मिति	व्यवसायको लगानी (रु.)			भूक्तानी (रु.)
						कूल	अनुदान	स्वलागानी	
६	दोलखा	०३-२३२	किवी उत्पादन	छत्र बहादुर तमाङ, बु. किवी फार्म, भेड्पु -०४	२१/०१/२०७३	१,३९८,९१५	६९९,४५७	६९९,४५७	५४४,२७०
७	दोलखा	०३-२४०	अलैंची उत्पादन	बिन्दु नेपाल दहाल, लडने ढुङ्गा अलैंची उत्पादन फार्म, काब्रे -०६	२१/०१/२०७३	१,३२९,०५०	६६४,५२५	६६४,५२५	-
८	दोलखा	०३-११५	बाखा पालन	सुमित्रा खड्का, च्छोरोल्या एग्रीकल्चर प्रा. लि., लाडुक -०२	२२/०१/२०७३	१,२९५,४३०	१,०३६,३४४	२५९,०८६	-
९	दोलखा	०३-१९८	बंगुर पालन	डमर कुमारी मगर, जोरमाने लामिडाँडा बंगुर फार्म, हावा -०१	२२/०१/२०७३	१,०३०,०२७	८२०,०९३	२०९,९३४	-
१०	दोलखा	०३-२३७	किवी उत्पादन	नारायण बस्नेत, कालिञ्चोक किवी फल फार्म, बोच -०३	२६/०१/२०७३	१,५०६,११७	१,२०४,८९४	३०१,२२३	-
११	दोलखा	०३-२५८	बाखा पालन	लाल बहादुर अधिकारी, अधिकारी कृषि फार्म, फस्कु -०१	२९/०१/२०७३	१,४३७,६३८	७५८,८१९	७५८,८१९	४८६,९६०
१२	दोलखा	०३-२१४	किवी उत्पादन	नेत्र कुमारी कार्की, मिलिजुली किवी फार्म, भीमेश्वर -१०	०४/०२/२०७३	१,२८१,१२५	१,०२४,९००	२५६,२२५	-
१३	दोलखा	०३-२३१	याक/चौरी पालन	पासाङ शेर्पा, हिमशिखर चौरी पालन फार्म, लापिलाङ -०३	१२/०२/२०७३	७५९,१००	६०४,२८०	१५५,८२०	६०४,८८०
१४	दोलखा	०३-१३३	सुन्तला तथा कागती खेती	शोभा भण्डारी पोखरेल, देविस्थान फलफूल कृषि फार्म, मेलुङ -०६	२०/०२/२०७३	४६८,६८२	२८४,३४०	२८४,३४०	-
१५	दोलखा	०३-१९०	याक/चौरी पालन	फुर्वा शेर्पा, कालिञ्चोक चौरी पालन फार्म, सुष्पा क्षमावती -०९	२०/०२/२०७३	७०१,९५०	५६१,५६०	१४०,३९०	५५३,६०५
१६	दोलखा	०३-२५९	बाखा पालन	देवी बुढाथोकी, असल गोठालो बाखा पालन फार्म, काब्रे -०५	२०/०२/२०७३	१,४६६,९५६	१,१८१,५६५	२९५,३९१	-
१७	दोलखा	०३-२३४	बाखा पालन	रतिराम शिवाकोटी, सगरमाथा बहुउद्देश्यीय कृषि फार्म, सुन्द्रवती -०८	२०/०२/२०७३	१,८४५,३४३	१,४६६,२७४	३६९,०६९	-
१८	दोलखा	०३-२५४	बाखा पालन	जित बहादुर खत्री, धनजित कृषि फार्म प्रा. लि., लाकुरीडाँडा -०१	२१/०२/२०७३	१,६१५,६२१	८०७,८१०	८०७,८१०	-
१९	दोलखा	०३-२४८	बाखा पालन	गणेश बहादुर अर्याल, गोगने बाखा फार्म, लामिडाँडा -०८	२१/०२/२०७३	१,४५३,१५६	७२६,५७८	७२६,५७८	-
२०	दोलखा	०३-२१३	बेसार उत्पादन	सुन्दर कुमार थामी, बालासोते बेसार उ. तथा प्र. उद्योग, सुष्पा क्षमावती -०५	२४/०२/२०७३	९३७,४१२	४६८,७०६	४६८,७०६	२३३,२०६
२१	दोलखा	०३-१७७	मौरी पालन	पोष्ट बहादुर दहाल, ग्यालेक्सी मौरी फार्म, काब्रे -०७	३१/०२/२०७३	९६८,६८६	८४२,८४३	८४२,८४३	-
२२	दोलखा	०३-२१५	अलैंची उत्पादन	इन्द्र बहादुर के. सी., के. सी. अलैंची फार्म, लाकुरीडाँडा -०६	३१/०२/२०७३	१,०३१,४०५	५१५,४०५	५१५,४०५	-
२३	दोलखा	०३-१४३	बाखा पालन	मिन कुमार खड्का, के. एम. पशु तथा कृषि फार्म, सुनखानी -०९	०३/०३/२०७३	१,८३२,७८८	९१६,३८४	९१६,३८४	-
२४	दोलखा	०३-१९२	बाखा पालन	मरुने थामी, निको बाखा पालन फार्म, आलम्पु -०८	१३/०३/२०७३	१,४०८,१७७	१,१२६,५४१	२८१,६३६	-
२५	दोलखा	०३-१६२	बंगुर पालन	राम चन्द्र योजन, योजन बंगुर कृषि फार्म, भुषाफेदा -०२	१४/०३/२०७३	९६७,८६५	७७४,२९२	१९३,५७३	-
२६	दोलखा	०३-२४९	बाखा पालन	पदम बहादुर थामी, निको बाखा पालन फार्म, आलम्पु -०८	१५/०३/२०७३	१,११२,९२४	८९०,३००	२२२,६२४	-
२७	दोलखा	०३-१५१	बंगुर पालन	श्रीमान तामाङ, शैलुङ्ग बंगुर फार्म, काटाकुटी -०१	१६/०३/२०७३	१,०४३,४५१	८३४,७७७	२०८,६७४	-
२८	दोलखा	०३-१७४	बाखा पालन	दिपक बहादुर खत्री, लालीगुरास कृषि फार्म प्रा. लि., भेड्पु -०८	१६/०३/२०७३	१,६११,२९५	१,२८९,०३६	३२२,२५९	-
२९	दोलखा	०३-२११	गाई पालन	गणेश प्रसाद पकुवाल, सुन्द्रवती बहुउद्देश्य कृषि फार्म, सुन्द्रवती -०८	१७/०३/२०७३	१,४३५,६७३	१,१४८,५३८	२८७,१३५	-
३०	दोलखा	०३-२३०	बाखा पालन	सुवास शिवाकोटी, काक्सी बहुउद्देश्य कृषि फार्म, सुन्द्रवती -०८	१७/०३/२०७३	१,३२५,९८९	१,०६०,७९१	२६५,१९८	-
३१	दोलखा	०३-१७५	बाखा पालन	पाल अतिसा शेर्पा, चंखु बाखा फार्म, चंखु -०४	०४/०४/२०७३	१,३२०,२१७	१,०५६,१७४	२६४,०४३	-
३२	दोलखा	०३-१८८	नेपाली हाते कागज उत्पादन	दिल बहादुर कार्की, काली देवी हाते कागज उद्योग, हाँवा -०१	०७/०४/२०७३	९५७,३७५	७६५,९००	१९१,४७५	-
३३	दोलखा	०३-१८३	अलैंची उत्पादन	फत्त बहादुर जिरेल, आर.डि.एस. पशुपालन कृषि फार्म, जिरी -०७	१८/०४/२०७३	८९६,४२३	७५७,१३९	१३९,२८४	-
३४	दोलखा	०३-१९४	किवी उत्पादन	टेक बहादुर तामाङ, रुम्बा किवी खेती व्यवसाय फार्म, बोच -०५	१८/०४/२०७३	१,५५७,४४६	१,२४५,९५७	३११,४८९	-
३५	दोलखा	०३-२३६	बाखा पालन	बुदे मान जिरेल, जिरी चेप्टे बाखा फार्म, जिरी -०६	१८/०४/२०७३	१,४५६,३२५	१,१६५,०६०	२९१,२६५	-
३६	दोलखा	०३-१६६	बाखा पालन	गणेश कुमार श्रेष्ठ, घोक्सीला एग्री फार्म, भिमेश्वर -०६	२१/०४/२०७३	७८२,९९५	३९१,४९८	३९१,४९८	-
३७	दोलखा	०३-१६८	याक/चौरी पालन	छोक्पाछिरी शेर्पा, चुनडाँडा चौरी पालन तथा दुध उत्पादन फार्म, झ्याकु -०१	२१/०४/२०७३	७८२,९९५	६९८,६६०	८४,३३५	-
३८	दोलखा	०३-१९१	याक/चौरी पालन	तिलक शेर्पा, डोफेडुङ्गा चौरी फार्म, झ्याकु -०१	२१/०४/२०७३	७८२,९९५	५८०,६४०	१४५,३५५	-
३९	दोलखा	०३-२०३	नेपाली हाते कागज उत्पादन	लाक्पा शेर्पा, दुतुखा पाखा सामुदायिक कागज उद्योग, विगु -०१	२१/०४/२०७३	१,१४९,७२९	९१९,७८३	२२९,९४६	-
४०	दोलखा	०३-२२२	बाखा पालन	राजन थामी, बासिम्पा पभरकुना बाखा फार्म, सुष्पा क्षमावती -०१	२१/०४/२०७३	१,५७३,८२५	१,२५९,०६०	३१४,७६५	-
४१	दोलखा	०३-२६०	गाई पालन	यतन बहादुर बस्नेत, माली अर्मानिक कृषि गाई फार्म, जिरी -०३	२१/०४/२०७३	१,३५१,४०४	१,०८१,१२३	२७०,२८१	-
४२	दोलखा	०३-२४४	गाई पालन	कुमार बहादुर खत्री, जिरीश्वरी उन्नत गाई तथा दुध उत्पादन फार्म, जिरी -०६	३०/०४/२०७३	१,४०८,२४४	१,२०६,५४९	३०१,६९५	-
४३	दोलखा	०३-११४	बाखा पालन	कृष्ण बहादुर श्रेष्ठ, खड्गदास स्मृति बहुउद्देश्य कृषि फार्म, मेलुङ -०८	३२/०४/२०७३	२,९३१,००५	१,४६५,५०३	१,४६५,५०३	-
४४	दोलखा	०३-०३९	बाखा पालन	बालकृष्ण खड्का, ईको फोर्स जुफाईटो उत्पादन तथा प्रशोधन केन्द्र, सुन्द्रवती -०७	३२/०४/२०७३	१,७४९,०२६	१,३९९,२२१	३४९,८०५	-
४५	रसुवा	०४-०८५	चिराईतो खेती	आङ टेम्बा वाईवा, वाईवा चिराईतो फार्म, धुन्चे -०४	१६/०१/२०७३	६४५,१२२	६४५,१२२	१६१,३३४	४३६,१७४
४६	रसुवा	०४-०९६	बाखा पालन	कुन्जो ग्याल्पो घले, घले बाखा फार्म, राम्चे -०४	२८/०१/२०७३	१,२१९,८२३	९७५,८५४	२४३,९६९	५२२,८५६
४७	रसुवा	०४-१२१	बाखा पालन	छिरिङ पेमा तामाङ, लाङलाङ सामुदायिक हिमाली एग्री फार्म प्रा. लि., हाकु -०७	३०/०१/२०७३	१,३३९,४५१	१,०७५,५६१	२६३,८९०	१,०७५,५६१
४८	रसुवा	०४-०८१	फलफूल प्रशोधन/जुस उत्पादन	हिमालय कुमार श्रेष्ठ, हिमालयन फलफूल प्रशोधन उद्योग, धुन्चे -०५	०५/०२/२०७३	९९०,०००	७९२,०००	१९८,०००	-
४९	रसुवा	०४-०७४	भेडा पालन	मेन लामा तामाङ, ग्रे बाखा पालन फार्म, गतलाङ -०७	११/०२/२०७३	६०५,५००	४८१,२००	१२४,३००	३८२,४००
५०	रसुवा	०४-०९४	बाखा पालन	खाम्सीङ छिरिङ तामाङ, छिरिङ बाखा पालन फार्म, गतलाङ -०६	११/०२/२०७३	५९१,०००	४७२,८००	११८,२००	४६४,३७६
५१	रसुवा	०४-१००	याक/चौरी पालन	गोम्बो छिरिङ तामाङ, गोम्बो नाक पालन फार्म, गतलाङ -०६	११/०२/२०७३	६८९,०००	७९१,०००	११७,८००	-
५२	रसुवा	०४-१२६	तरकारी खेती	ग्याल दोर्जे तामाङ, दोर्जे कृषि फार्म, धुन्चे -०९	१४/०२/२०७३	४५८,७५०	३६७,२००	९१,५५०	१०३,८००
५३	रसुवा	०४-०७२	बाखा पालन	पेमा तामाङ, टिमुरे बाखा पालन फार्म, टिमुरे -०४	२८/०२/२०७३	१,१६६,४०८	९३३,१२६	२३३,२८२	-
५४	रसुवा	०४-०६७	चिराईतो खेती	सोनाम धार्पा तामाङ, सोनाम जडिबुटी उद्योग, चिलिमे -०४	३०/०२/२०७३	७९५,५११	६३६,४०९	१५९,१०२	-
५५	रसुवा	०४-१०९	चिराईतो खेती	बामेन तामाङ, जम्बुलिङ चिराईतो उद्योग, चिलिमे -०५	३०/०२/२०७३	६४५,५११	५१६,४०९	१२९,१०२	-
५६	रसुवा	०४-०८०	चिराईतो खेती	टसी छेवाङ तामाङ, गोडग्याङ हिमाली जडिबुटी उत्पादन उद्योग, चिलिमे -०६	०९/०३/२०७३	६४५,५११	५१६,४०९	१२९,१०२	-
५७	रसुवा	०४-१०६	चिराईतो खेती	डवाङ फिन्जो तामाङ, नोरलिङ जडिबुटी फार्म, स्याफ्रु -०३	०९/०३/२०७३	७३५,८१९	५८८,५४५	१४७,२७४	-
५८	रसुवा	०४-१०७	चिराईतो खेती	सेराप साङबो तामाङ, सेराप चिराईतो उत्पादन उद्योग, स्याफ्रु -०३	०९/०३/२०७३	७३५,८१९	५८७,५८२	१४८,२३७	-
५९	रसुवा	०४-१०८	कालो मुसुरो/सिमि खेती	फुर्पु जेमो तामाङ, गतलाङ दाल उत्पादन तथा संकलन केन्द्र, गतलाङ -०५	०९/०३/२०७३	८५१,३७५	६८१,३७५	१७०,०००	-
६०	रसुवा	०४-११५	भेडा पालन	नोर्चे घले, घले भेडा पालन फार्म, चिलिमे -०५	०९/०३/२०७३	५४२,३७५	४३३,३००	१०९,०७५	-
६१	रसुवा	०४-१२०	चिराईतो खेती	सिंह बहादुर तामाङ, छोमेन चिराईतो उत्पादन कृषि पशु पालन फार्म, स्याफ्रु -०२	०९/०३/२०७३	८५४,००८	६८४,००७	१७०,००१	-
६२	रसुवा	०४-०५३	तरकारी खेती	नोर्साङ ज्यल्पो घलेनी, थाम्बुचेत ताजा तरकारी उत्पादन केन्द्र, चिलिमे -०१	१०/०३/२०७३	८९१,३६४	७३३,०९१	१५८,२७३	-
६३	रसुवा	०४-०७४	चिराईतो खेती	दिपक तामाङ, नौलो जडिबुटी तथा कृषि उद्योग, राम्चे -०८	१०/०३/२०७३	७५८,५६६	५७४,२८५	१८४,२८१	-
६४	रसुवा	०४-०८६	बाखा पालन	पुण्यवती न्यौपाने, लोकप्रिय कृषि फार्म, सरमथली -०९	१९/०३/२०७३	१,३१८,२०२	१,०५४,५६२	२६३,६४०	-
६५	रसुवा	०४-०६६	तरकारी खेती	सिङगी दोर्जे तामाङ, गोल्जुङ ताजा तरकारी उत्पादन फार्म, गोल्जुङ -०५	२४/०३/२०७३	७३५,७६४	६१९,०११	११६,७५३	-
६६	रसुवा	०४-१११	तरकारी खेती	छिरिङ साङमो तामाङनी, नागुङ कृषि फार्म, धुन्चे -०९	२८/०४/२०७३	९१७,३७६	७३३,९०१	१८३,४७५	-
६७	मनाङ	०५-०४९	याक (चौरी) पालन	सागर गुरुङ, पोचो चौरी पालन उद्योग, टंकीमनाङ -०६	२३/१२/२०७२	१,४५३,१७९	१,२४३,९८७	२१०,१९२	१,१०६,०८७
६८	मनाङ	०५-०६५	प्याज खेती	विक्रम गुरुङ, मनाङ अर्गानिक अनियन फार्म, मनाङ -०६	२३/१२/२०७२	१,९९३,५७९	१,४५४,८६६	५३८,७१३	१,०७९,८९२
६९	मनाङ	०५-०३३	रेन्डो ट्राउट माछा पालन	लक्ष्मी कुमारी लामा, दाना क्यू रेन्डो ट्राउट माछा पालन फार्म, तावैबगरछाप -०९	३०/१२/२०७२	८,६००,१२२	५,८९०,०६९	२,७१०,०६१	१,७९४,२११
७०	मनाङ	०५-०३९	तरकारी खेती	होम बहादुर गुरुङ, नासाकु अन्नपूर्ण कृषि फार्म, तावैबगरछाप -०१					

समीक्षा गोष्ठी सम्पन्न

आयोजनासँग सम्बद्ध जिल्ला स्तरका सरोकारवाला र व्यवसायीहरूसँग प्रत्यक्ष सम्पर्क गर्ने र आयोजना कार्यान्वयनमा देखा परेका चुनौती र अप्ठेराहरू पहिचान गरी सुधार गर्ने माध्यमको रूपमा आयोजनाले बार्षिकरूपमा प्रत्येक जिल्लामा कम्तीमा पनि एक पटक यस्ता गोष्ठीहरू आयोजना गर्ने गरेको छ ।

मनाङ

मनाङमा जिल्ला स्तरीय समीक्षा तथा पृष्ठपोषण गोष्ठी असोज ७ गते चामे स्थित जिल्ला विकास समिति, चामेको सभाहलमा हिमाली आयोजनाका आयोजना निर्देशक डा. विमल कुमार निर्मलको अध्यक्षता, मनाङका प्रमुख जिल्ला अधिकारि श्री गन्ज बहादुर महारा क्षेत्री ज्यूको प्रमुख आतिथ्यता र मनाङका स्थानिय विकास अधिकृत श्री कृष्ण प्रसाद धिताल ज्यूको विशेष आतिथ्यतामा सम्पन्न भयो । उक्त गोष्ठीमा विभिन्न राजनितिक दलका प्रतिनिधि, व्यवसायी र सरोकारवालाहरू गरी ६८ जनाको सहभागिता रहेको थियो । गोष्ठीमा दाना क्यू रेन्बो ट्राउट माछा पालन फार्म (०५-०३५), एग्रो मनाङ प्रा. लि. (०५-००८), पिसाङ पिक च्याङग्रा पालन उद्योग (०५-०२६), मनाङ याक विज उद्योग (०५-०१२) र मनाङ रेन्बो ट्राउट माछा फार्म (०५-००७) गरि ५ वटा उप-आयोजनाका प्रतिनिधिहरूले आफ्नो व्यवसायको गतिविधि र प्रगतिको वारेमा प्रस्तुतिकरण गर्नु भएको थियो भने जिल्ला आयोजना समन्वयकर्ताको कार्यालय, जिल्ला कृषि विकास कार्यालय मनाङका कार्यालय प्रमुख श्री राम मिलन प्रसाद विश्वकर्मांले हिमाली आयोजना अन्तर्गत मनाङ जिल्लामा संचालित विभिन्न उप-आयोजनाहरूको वस्तुस्थितिको विषयमा कार्यपत्र प्रस्तुत गर्नु भएको थियो ।

कार्यपत्र प्रस्तुतिकरण पछिको छलफलमा गोष्ठीमा विभिन्न विषयमा सहभागीहरूले टिप्पणी गर्नु भएको थियो ।

मन्तव्यको क्रममा राष्ट्रिय सुन्तला जात फलफूल विकास केन्द्रका प्रमुख श्री कौशल कुमार पौडेल, नेकपा माओवादि केन्द्रका नेता श्री कपिल लामा लगायत प्रमुख आतिथि श्री गन्ज बहादुर महारा क्षेत्री ज्यूले आफ्नो मन्तव्य दिनु भएको थियो । जिल्ला पशु सेवा कार्यालय, मनाङका प्रमुख श्री छविलाल अधिकारिले उपस्थित सवैलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्नु भएको थियो भने आयोजना निर्देशक डा. विमल कुमार निर्मल ज्यूले कार्यक्रमको समापन गर्नु भएको थियो ।

प्राविधिक समन्वय समितिको नवौँ बैठक

हिमाली आयोजना कार्यान्वयनमा अन्तर विभागीय समन्वय जुटाउन र आयोजना कार्यान्वयनलाई प्रभावकारी बनाउन गठित विभाग स्तरीय प्राविधिक समन्वय समितिको नवौँ बैठक १७ भदौ, २०७३ मा सम्पन्न भएको छ ।

कृषि विभागका महानिर्देशक श्री युवक ध्वज जि. सी. को अध्यक्षतामा सम्पन्न सो बैठकमा विगत बैठकका निर्णयहरू र आयोजना कार्यान्वयनको समीक्षा गर्नुको साथै हिमाली आयोजनाको अर्को चरण (HIMALI -2) को Project Design को लागि ADB वाट नै स्विकृत भई बजेट समेत स्विकृत भैसकेको अवस्थामा सो को लागि आयोजना निर्देशकले आवश्यक प्रकृयाको लागि कार्यक्रम बनाई निर्देशन समितिको बैठकमा पेश गर्ने सम्बन्धमा पनि छलफल गरिएको थियो ।

सो बैठकमा हिमाली आयोजनाको हाल सम्म र आ.व. २०७२/७३ को वार्षिक प्रगति बारे जानकारी भई छलफल भयो र सो बैठकले प्रगति विवरण सन्तोषजनक भएको ठहर गरेको थियो ।

आयोजना निर्देशन समितिको एघारौँ बैठक

हिमाली आयोजनाको आयोजना निर्देशन समितिको एघारौँ बैठक पशुपन्थी विकास मन्त्रालयका सचिव तथा निर्देश समितिका अध्यक्ष श्री उत्तम कुमार भट्टराईज्यूको अध्यक्षतामा ३ कार्तिक, २०७३ का दिन सम्पन्न भएको छ ।

Greenwich Hotel, ललितपुरको हलमा आयोजित उक्त बैठकमा आयोजना निर्देशक डा. विमल कुमार निर्मलले आयोजना कार्यान्वयन अवस्था वारे प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्नु भएको थियो भने बैठकमा विगत बैठकका निर्णयहरूको कार्यान्वयन अवस्था वारे समीक्षा, हिमाली आयोजनाको हालसम्मको प्रगति समीक्षा, हिमाली उप-आयोजनावाट उत्पादित वस्तुको बजारीकरण (HIMALI Corner) व्यवस्था, आयोजनावाट संचालित उत्कृष्ट उप-आयोजनाहरूलाई थप अनुदान दिने सम्बन्धि कार्यविधि तयारी, दोश्रो राष्ट्रिय हिमाली कृषि व्यवसाय प्रबर्धन मेला आयोजना, हिमाली आयोजनाको दोश्रो चरण (HIMALI-2) तयारी सम्बन्धमा र अन्य विविध विषयमा छलफल गरिएको थियो ।

अन्तर जिल्ला कृषि व्यवसायी अवलोकन भ्रमण

संखुवासभा

हिमाली आयोजनाको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार मुस्ताङ, रसुवा र दोलखा गरि ३ हिमाली आयोजना सञ्चालित जिल्लाहरूका २४ जना कृषि व्यवसायीहरूलाई संखुवासभा जिल्लाका हिमाली

आयोजनाबाट अनुदान प्राप्त उप-आयोजनाहरूमा २०७३ साल असार २७ देखि साउन २ गते सम्म गरी ७ दिने अवलोकन भ्रमण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ ।

भ्रमणको क्रममा सहभागीहरूलाई बरुण कागज उद्योग, खाँदबारी न.पा.-०२ (०१-०१५), काका खत्री गौपालन उद्योग, खाँदवारी न.पा.-०१ (०१-०१४) र निशान अल्लो कपडा उद्योग, वाला-०१ (०१-००३) उप-आयोजनाहरूको अवलोकन भ्रमण गराईएको थियो भने फर्किने क्रममा टोलीद्वारा तरहरामा अवस्थित तरहरा कृषि अनुसन्धान केन्द्रमा रहेको बंगुर फार्म, माछा फार्म, भैंसि फार्म र कुखुरा फार्मको समेत अवलोकन गरेको थियो ।

दोलखा

हिमाली आयोजनाको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार संखुवासभा, सोलुखुम्बु र मनाङ गरि ३ आयोजना सञ्चालित जिल्लाहरूका २५ जना कृषि व्यवसायीहरूलाई दोलखा जिल्लाका हिमाली आयोजनाबाट अनुदान प्राप्त उप-आयोजनाहरूमा २०७३ साल असार २९ देखि साउन १ गते सम्म गरी ४ दिने अवलोकन भ्रमण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ ।

भ्रमणको क्रममा टोलीद्वारा दोलखा जिल्लामा सञ्चालनमा रहेका फलफूल, तरकारी, च्याउ, भैंसी, बंगुर, नेपाली हाते कागज र जडिबुटी लगायतका उप-आयोजनाहरूको अवलोकन गरेको थियो । भ्रमणकै क्रममा व्यवसायीहरूले पशु विकास फार्म, जिरी र कृषि तथा वागवानी विकास केन्द्र, बोचको पनि अवलोकन भ्रमण गरेका थिए ।

तालीम

हिमाली आयोजनाले दश जिल्लामा रहेका विभिन्न मुल्य श्रृंखलाहरूमा आधारित रहेर व्यवसायहरू संचालन गर्न, अनुभव साट्न तथा थप वस्तुगत प्रविधिक ज्ञान सिप अभिवृद्धि गर्न विभिन्न समयमा तालीमको आयोजना गर्ने गरेको छ ।

भेडा वाखा पालन तालीम

आयोजना कार्यक्षेत्र अन्तर्गत जिल्लाका भेडा वाखा व्यवसायीका लागि लक्षित गरिएको भेडा वाखा पालन विषयमा तालीम मिति २०७३ असोज ९ बाट शुरू गरी असोज १४ गते पोखरामा सम्पन्न भएको छ । यसै क्रममा विषयगत तालीमको व्यवस्था पोखरा स्थित पशु विकास फार्म र अन्तिम दुई दिनको लागी वन्दीपुर, तनहुँमा अवस्थित वाखा अनुसन्धान केन्द्रमा गरिएको थियो । तालीममा १० आयोजना लागु भएका जिल्लाबाट जम्मा २० जना भेडा वाखा उप-आयोजनाहरूका

व्यवसायीहरू सहभागी भएका थिए । डा. मनोज कुमार शाही (प.चि., हिमाली आयोजना) को संयोजक भूमिका रहेको सो तालीमको मुख्य उद्देश्य भेडा वाखा व्यवसायीको व्यवसायीक क्षमता अभिवृद्धि गर्ने रहेको थियो ।

क्षेत्रिय पशु सेवा तालीम निर्देशनालय (पोखरा), वाखा अनुसन्धान केन्द्र (वन्दीपुर), राष्ट्रिय पशु प्रजनन केन्द्र (पोखरा), पशु विकास फार्म (पोखरा) का पदाधिकारीहरू सहित हिमाली आयोजनाका श्री राममणी पौड्याल (टोलि प्रमुख) र डा. मनोज कुमार शाही (प.चि.) ले प्रशिक्षकको भुमिका निर्वाह गर्नु भएको थियो ।

सहभागी व्यवसायीहरूले भेडा र वाखाको सरकारी र निजी दुवै क्षेत्रको व्यवस्थापन आहार व्यवस्थापन, स्वास्थ्य व्यवस्थापन र प्रजनन व्यवस्थापन सम्बन्धी तुलनात्मक अध्ययन अवलोकन गर्ने मौका पाउनुका साथै छ दिन सम्म विभिन्न विषयका विशेषज्ञहरूले दिएको शैदान्तिक ज्ञानवाट व्यवसायीको सिकाईलाई मध्यनजर गर्दा तालीम धेरै उपलब्धी मुलक भएको पाईएको छ ।

अन्तमा तालीमको समापन समारोहको अध्यक्षता पशु विकास फार्म पोखराका फार्म मेनेजर श्री मणी कुमार श्रेष्ठले गर्नु भएको थियो । समापन समारोहमा सहभागीको तर्फवाट एक महिला र एक पुरुष गरि दुई जनाले तालीमको सिकाई र उपलब्धी सम्बन्धमा वोलन मौका पाएका थिए ।

तरकारी खेती तालीम

हिमाली आयोजना, व्यवस्थापन कार्यालय हरिहरभवन, ललितपुर को आ.ब २०७३।०७४ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार आयोजनाको कार्यक्षेत्र अन्तर्गतका तरकारी व्यवसायीहरूका लागि लक्षित गरिएको तरकारी खेती तालीम केन्द्रिय तरकारी विउ उत्पादन केन्द्र खुमलटार ललितपुरमा मिति २०७३ असोज ०२ बाट शुरू गरी असोज ०७ गते सम्पन्न भएको छ । तालीममा ९ जिल्ला (मनाङ, रसुवा, दोलखा, सोलुखुम्बु, संखुवासभा, हुम्ला, जुम्ला, डोल्पा र मुगु) गरि जम्मा २० जना (१० महिला १० पुरुष) र लाहान प्राविधिक शिक्षालयबाट केन्द्रमा OJT गर्दै आएका ३ जना कृषि विद्यार्थी समेत सहभागी भएका थिए । हिमाली आयोजनाका प्राविधिक सहायक श्री गणेश थापाको संयोजक तथा केन्द्रिय तरकारी विउ उत्पादन केन्द्र खुमलटारको प्राविधिक सहयोग रहेको सो तालीमको मुख्य उद्देश्य तरकारी खेती व्यवसायीहरूमा व्यवसायीक क्षमता अभिवृद्धि गर्ने रहेको थियो ।

व्यवसायीक तरकारी खेती प्रविधिमा आधारित विभिन्न विषयमा प्रयोगात्मक तथा सैदान्तिक गरी जम्मा २४ वटा कक्षाका आधारमा प्रशिक्षण कार्य संचालन भएको थियो ।

विषय विशेषज्ञ क्षमता विकास अधिकृत/प्राविधिक तालीम

हिमाली आयोजनाको आ.व. २०७३/७४ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार विषय विशेषज्ञ क्षमता विकास अधिकृत/प्राविधिक तालीम (१ हप्ते) मिति २०७३/०५/२६ गते हिमाली आयोजनाको हलमा आयोजनाका आयोजना निर्देशक डा. विमल कुमार निर्मलको सभापतित्वमा तालीम कार्यक्रमको उद्घाटन गरिएको थियो ।

मिति २०७३/०५/२६ देखि २०७३/०५/३१ सम्म हिमाली आयोजनाका पशु चिकित्सक सुक बहादुर नेपालीको संयोजकत्वमा सञ्चालित उक्त तालीममा १० जिल्लाका गरी २० जना जिल्ला पशु सेवा कार्यालय तर्फका अधिकृत/प्राविधिकहरूको सहभागिता रहेको थियो । जसमा दैनिक ४ कक्षाको दरले २४ वटा कक्षा (१ कक्षा अवलोकन भ्रमण) रहेको थियो । अवलोकन भ्रमणको सिलसिलामा काभ्रे जिल्लाका विभिन्न स्थानमा रहेको प्राइभेट डेरी, बाखा फार्म र घाँसको नर्सरीहरूको अवलोकन भ्रमण गरिएको थियो ।

तालीमको अन्तमा पशु सेवा विभागका महानिर्देशक डा. केशव प्रसाद प्रेमी र हिमाली आयोजनाका आयोजना निर्देशक डा. विमल कुमार निर्मल ज्यूहरूबाट संयुक्त रूपमा सहभागीहरूलाई प्रमाण-पत्र वितरण गरी तालीमको समापन गरिएको थियो ।

बैदेशिक भ्रमण र तालीम

हिमाली आयोजनाको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार आ.व. २०७२/७३ मा मन्त्रालय, बिभाग, क्षेत्रीय र जिल्लास्तरका आयोजनाका सरोकारवालाहरू बैदेशिक अवलोकन भ्रमण तथा तालीममा सहभागी भएका छन् । आयोजनाद्वारा आ. व. २०७२/७३ मा आयोजित बैदेशिक तालीम/भ्रमण यस प्रकार रहेका छन्:

१. कृषि मूल्य श्रृंखला तालीम, थाइल्याण्ड-१

आयोजनाको स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार यस आयोजना कार्यान्वयनमा संलग्न सरोकारवालाहरूका लागि Asian Institute of Technology, Thailand को प्राविधिक सहयोग तथा व्यवस्थापनमा मिति २०७३/०४/१८ देखि २०७३/०४/२४ सम्म ७ दिने Agriculture Value Chain सम्बन्धी तालीम तथा भ्रमण कार्यक्रम सम्पन्न भएको थियो । पशुपन्छी विकास मन्त्रालयका सह-सचिव डा. वंशी शर्माको अगुवाईमा संचालित उक्त तालीम तथा भ्रमण कार्यक्रममा पशु सेवा विभागका महा-निर्देशक डा. केशव प्रसाद प्रेमी, यस आयोजनाका आयोजना निर्देशक डा. विमल कुमार निर्मल, क्षेत्रिय पशु सेवा निर्देशनालयका क्षेत्रिय निर्देशक डा. महेश राज विष्ट तथा क्षेत्रिय कृषि सेवा निर्देशनालयका क्षेत्रिय निर्देशक श्री तारा कुमार श्रेष्ठ गरि ५ जना सहभागीको सहभागिता रहेको थियो । भ्रमण टोलिले थाइल्याण्डमा संचालित विभिन्न कृषि वस्तुहरूको मूल्य श्रृंखला-हरूको अध्ययन तथा अवलोकन भ्रमण गर्नुका साथै प्रविधि विस्तार र हस्तान्तरण, मावन संशाधन तथा कृषि उपज बजारीकरणका लागि साभेदारी गर्ने सम्बन्धी छलफल गरेको थियो । भ्रमण टोलीले त्यहाँ रहँदा कृषि उपज बजार, दाना कारखाना, काजू फर्मका साथै अन्य

कृषि तथा पशुपालन फार्महरूको समेत अवलोकन गरेको थियो ।

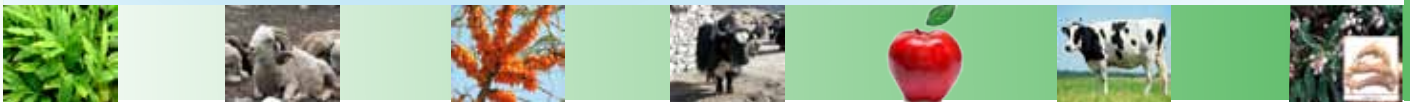
२. कृषि मूल्य श्रृंखला तालीम, थाइल्याण्ड -२

आयोजनाको स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार यस आयोजना कार्यान्वयनमा संलग्न सरोकारवालाहरूका लागि Asian Institute of Technology, Thailand को प्राविधिक सहयोग तथा व्यवस्थापनमा मिति २०७३/०४/०५ देखि २०७३/०४/१५ सम्म ११ दिने Agriculture Value Chain सम्बन्धी तालीम तथा भ्रमण कार्यक्रम सम्पन्न भएको थियो । पशु उत्पादन निर्देशनालयका कार्यक्रम निर्देशक श्री केशव अच्छामीको अगुवाईमा संचालित उक्त तालीम तथा भ्रमण कार्यक्रममा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, राष्ट्रिय योजना आयोग, जिल्ला वन कार्यालय, जिल्ला पशु सेवा कार्यालय, हिमाली आयोजना, तथा आयोजनाको सहयोगमा संचालित उप-आयोजनाको तर्फबाट व्यवसायी प्रतिनिधि समेत गरि १५ जना सहभागीको सहभागिता रहेको थियो । भ्रमण टोलिले थाइल्याण्डमा संचालित विभिन्न कृषि वस्तुहरूको मूल्य श्रृंखलाहरूको अध्ययन तथा अवलोकन भ्रमण गर्नुका साथै प्रविधि विस्तार र हस्तान्तरण गर्ने सम्बन्धी छलफल गरेका थिए । भ्रमण टोलीले त्यहाँ रहँदा कृषि उपज बजारका साथै अन्य कृषि तथा पशुपालन फार्महरूको समेत अवलोकन गरेको थियो ।

३. कृषि मूल्य श्रृंखला तालीम, इन्टर मंगोलिया, चिन

आयोजनाको स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार यस आयोजना कार्यान्वयनमा संलग्न सरोकारवालाहरूका मिति २०७३/०४/०५ देखि २०७३/०४/१५ सम्म इन्टर मंगोलिया चिन, को ९ दिने Agriculture Value Chain सम्बन्धी तालीम तथा भ्रमण कार्यक्रम सम्पन्न भएको थियो । उक्त तालीम तथा भ्रमण कार्यक्रममा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, अर्थ मन्त्रालय, जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, जिल्ला पशु सेवा कार्यालय, हिमाली आयोजनाका प्रतिनिधि समेत गरि १५ जना सहभागीको सहभागिता रहेको थियो । भ्रमण टोलिले इन्टर मंगोलिया चिनमा संचालित स्याउ खेती तथा काश्मीरी पशुमा उत्पादन तथा प्रशोधन सम्बन्धी अध्ययन तथा अवलोकन भ्रमण गरेको थियो । भ्रमण टोलीले त्यहाँ रहँदा विशेषत काश्मीरी बाखा पालन तथा आहारा व्यवस्थापनका साथै कृषि पर्यटनको बारेमा समेत जानकारी हासिल गरेको थियो ।

कृषि उद्यम केन्द्र (AEC)/ACI/ हिमालीका गतिविधि

१. व्यवसायी अध्ययन भ्रमण

अगष्ट ७ देखि १९, २०१६ मा कृषि उद्यम केन्द्र र हिमाली आयोजनाको तत्वाधानमा हिमाली आयोजनाले अनुदान सहयोग पन्याएका उप-आयोजनाका सदस्यहरूको निम्ती हिमाली उप-आयोजनाहरूको अध्ययन भ्रमण सम्पन्न भएको छ । जसमा कर्णालीका ४ जिल्ला मुगु, हुम्ला, जुम्ला र डोल्पाका स्याउ खेती गर्ने व्यवसायीहरूलाई मनाङ्ग र मुस्ताङ्ग जिल्लाको भ्रमण गराइएको थियो । जसमा ४ जिल्लाका स्याउ व्यवसायी, जिल्ला उद्योग बाणिज्य संघका पधाधिकारी गरी कुल ४५ जनाको सहभागिता रहेको थियो । भ्रमणको उद्देश्य कर्णालीका स्याउ व्यवसायीहरूलाई मनाङ्ग र मुस्ताङ्गका स्याउ व्यवसायीहरूसँग अन्तरक्रिया गराउनु, मनाङ्ग र मुस्ताङ्गका स्याउ व्यवसाय कसरी व्यवस्थित तरिकाले संचालन भएर मनग्य आम्दानी लिन सफल भएका छन् त्यो प्रविधि सिकाउनु र मनाङ्गको उच्च घनत्व स्याउ उत्पादनको नविनतम प्रविधिको अवलोकन गरेर त्यसलाई कर्णालीमा लागु गर्न सकिन्छ कि सकिदैन अनुसन्धान गर्नु रहेको थियो । कुल सहभागीहरूलाई २ समुहमा विभाजित गरी समुह १ लाई कृषि उद्यम केन्द्र र हिमाली आयोजनाका टोली प्रमुख राममणी पौड्याल र क्षेत्रीय कृषि व्यवसाय बिज्ञ रन्जु शाहको नेतृत्व रहेको थियो भने समुह २ को नेतृत्व क्षेत्रीय कृषि व्यवसाय बिज्ञहरू डा हेमप्रभा पाण्डे र उरान जोशीले गर्नु भएको थियो ।

व्यवसायी अध्ययन भ्रमण, मनाङ्ग

२. आयोजना प्रगती एवं मूल्यांकन कार्यशाला गोष्ठी

अगष्ट २१-२८, २०१६ मा काठमाडौंको इन्ट्रान्स क्याफे, बखुन्डोलमा हिमाली आयोजना जिल्लाका कर्मचारीहरू बिचको आयोजना प्रगती एवं मूल्यांकन कार्यशाला गोष्ठी आयोजना व्यवस्थापन कार्यालय, ACI र कृषि उद्यम केन्द्र र हिमाली आयोजनाको संयुक्त आयोजनामा सम्पन्न भयो । १० जिल्लाबाट सहभागी ACI का जिल्ला अनुगमन संयोजक, जिल्ला अनुगमन कर्ताहरू र कृषि उद्यम केन्द्रका जिल्ला कृषि उद्यम व्यवसाय बिज्ञहरूको उपस्थिति रहेको उक्त कार्यक्रममा सहभागीहरूले बिगतको प्रगती एवं आगामी कार्यक्रम बारेमा कार्यपत्र प्रस्तुत गरेका थिए ।

३. जिल्ला स्तरीय कृषि व्यवसाय व्यवस्थापन तालीम

त्यसैगरी अक्टोबर ३-५, २०१६ मा ToT on Business Management, Book Keeping of sub-project Payment facilitation and monitoring विषयक तालीम सम्पन्न गर्नमा कृषि उद्यम केन्द्रको महत्वपूर्ण भूमिका रह्यो । तालीममा हिमाली उप-आयोजना संचालित १० जिल्लाका जिल्ला समन्वयकर्ताहरू र सरोकारवाला व्यक्तिहरूको उपस्थिति रहेको थियो । जसमा हिमाली उप-आयोजनाहरूको प्रभावकारी व्यवस्थापन बारेमा तालीम प्रदान गरिएको थियो । उक्त तालीममा जिल्ला समन्वय कर्ताहरूले व्यवसाय व्यवस्थापनमा भएको प्रगती मूल्यांकन एवं आगामी कार्यक्रम र सुधारका विषय साथै हिमाली आयोजना समाप्त भएपछि पनि यसलाई दिगो राख्न एवं सबै जिल्लावासीहरूको चाहना अनुरूप हिमाली-२ आयोजना लागु हुनुपर्ने बारेमा कार्यपत्र पेश गरेका थिए ।

४. जिल्ला उद्योग बाणिज्य संघका अध्यक्ष एवं प्रतिनिधिहरूसंगको अन्तरक्रियात्मक कार्यक्रम

त्यसैगरी नोभेम्बर २३ मा, कृषि उद्यम केन्द्र र हिमाली आयोजनाको संयोजकत्वमा उद्योग बाणिज्य महासंघ भवनमा जिल्ला उद्योग बाणिज्य संघका अध्यक्ष एवं प्रतिनिधिहरूसंगको अन्तरक्रियात्मक कार्यक्रम सम्पन्न भयो । जसमा १० जिल्लाका उद्योग बाणिज्य संघका अध्यक्ष एवं प्रतिनिधिहरूको सहभागिता रहेको थियो । १० जिल्लाका कुल १६ सहभागीको उपस्थिति रहेको र कृषि उद्यम केन्द्रका प्रमुख भवानी राणाको प्रमुख आथित्यमा सम्पन्न उक्त कार्यक्रमको उद्देश्य हिमाली आयोजनाको प्रगती मूल्यांकन एवं हिमाली-२ आयोजनाका सम्बन्धमा प्रतिनिधिहरूको धारणा बारेमा प्रष्ट हुनु रहेको थियो । कार्यक्रमको निचोड अनुरूप, हिमाली उपआयोजनाहरू लागू भएका १० जिल्लाका उद्योग बाणिज्य संघको स्वामित्वमा रहनेगरी, हिमाली आयोजना र जिल्ला उद्योग बाणिज्य संघको संयुक्त लगानीमा प्रत्येक जिल्ला सदरमुकाममा १-१ वटा कृषि उपज संकलन तथा बिक्री केन्द्र (Agriculture Product Collection and Marketing Centre) स्थापना गरी हिमाली क्षेत्रका कृषि उपजहरूलाई बजारीकरण सहज गर्नको लागि जिल्लाका उद्योग बाणिज्य संघहरूको पहलमा आवश्यक प्रक्रिया अगाडी बढाउने सहमती भएको छ ।

५. कृषि व्यवसाय व्यवस्थापन तालीम

नोभेम्बर २२-२४, २०१६ मा जुम्ला जिल्लामा कृषि उद्यम केन्द्रको आयोजनामा कृषि व्यवसाय व्यवस्थापन तालीम सम्पन्न भयो । हिमालीका उप-आयोजना संचालकहरू २९ जनाको सहभागिता रहेको उक्त तालीममा क्षेत्रीय कृषि व्यवसाय बिज्ञ उरान जोशीले प्रमुख प्रशिक्षकको भूमिका निभाउनु भएको थियो । त्यसैगरी नोभेम्बर १७-१९ र २०-२२ गरी २ चरणमा सोलुखुम्बु जिल्लामा पनि कृषि उद्यम केन्द्रको आयोजनामा कृषि व्यवसाय व्यवस्थापन तालीम सम्पन्न भएको छ । २ चरणमा कुल ३५ जना व्यवसायी उपस्थित रहेको उक्त तालीममा क्षेत्रीय कृषि व्यवसाय बिज्ञ डा हेमप्रभा पाण्डेले प्रमुख प्रशिक्षकको भूमिका निभाउनु भएको थियो भने रन्जु शाहले प्रशिक्षक र जिल्ला कृषि व्यवसाय बिज्ञ सन्जिव महर्जनले संयोजकको भूमिका निभाउनु भएको थियो ।

६. हिरक जयन्ती समारोह एवं जिल्ला स्तरीय कृषि तथा औधोगिक मेला प्रदर्शनी

यसैबीचमा संखुवासभामा सम्माननीय राष्ट्रपती बिद्या देवी भण्डारी द्वारा उद्घाटित प्रथम मकालु हिरक जयन्ती समारोह एवं जिल्ला स्तरीय कृषि तथा औधोगिक मेला प्रदर्शनीमा हिमाली आयोजना कृषि उद्यम केन्द्रको प्रमुख सहयोगी भूमिका रह्यो । उक्त प्रदर्शनीमा हिमाली आयोजना द्वारा उत्पादित वस्तुहरूको स्टल रहेका थिए । त्यसलाई थप प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यले हिमाली आयोजना कृषि उद्यम केन्द्र टोली प्रमुख राममणि पौड्यालको सहभागिता रहेको थियो ।

७. उप-आयोजनाहरूको अनुगमन तथा रिपोर्टिङ विषयक गोष्ठी

हिमाली आयोजनाले जिल्लाको अनुगमन कार्यलाई प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यले मिति २०७३ भाद्र ५ देखि ११ गते सम्म जिल्लामा कार्यरत हिमाली आयोजनाका कर्मचारीहरूका लागि "उप-आयोजनाहरूको अनुगमन तथा रिपोर्टिङ" विषयक ६ दिने गोष्ठी संचालन गरको थियो । उक्त गोष्ठीमा सहभागी जिल्लाहरूबाट आ-आफ्नो जिल्लाको कार्यक्रम कार्यन्वयन स्थितिबारे जानकारी प्रस्तुत गरिनका साथै अनुगमन तथा Impact indicators हरू जस्तै उत्पादित वस्तुको विक्रीबाट प्राप्त आम्दानी र रोजगारीका बारेमा समेत विशेष रूपले जानकारी गराइएको थियो । यसका साथै अनुगमनबाट प्राप्त डाटाहरूको व्यवस्थापन गर्ने प्रक्रिया र सो का लागि भर्नुपर्ने फर्मेटका बारेमा सहभागीहरूलाई जानकारी गराइएको थियो । केही छलफलहरू उप-आयोजनाहरूको हालको भुक्तानी अवस्था र भुक्तानी प्रक्रियालाई छिटोछरितो गर्न जिल्लाले खेल्नुपर्ने भूमिकाको बारेमा केन्द्रित रहेको थियो । उक्त गोष्ठीमा जिल्लामा कार्यरत ACI तर्फका १८ जना (DMC / DAM), AEC तर्फका १३ जना (DAES / RAPS) गरी ३१ जनाको सहभागिता रहेको थियो ।

आयोजना कार्यान्वयनमा संलग्न निकायहरू र सम्पर्क

जिल्ला आयोजना समन्वयकर्ता, जिल्ला कृषि उद्यम विज्ञ तथा जिल्ला अनुगमन संयोजकहरू

क्र.स	कार्यालय	फोन/फ्याक्स	ईमेल
सोलुखुम्बु (०३८)			
१	आयोजना समन्वयकर्ताको कार्यालय (जिल्ला कृषि विकास कार्यालय)	५२००१५ (P/F)	dadosolu@gmail.com
२	DAES : श्री सजीव महर्जन मार्फत : जिल्ला कृषि विकास कार्यालय	९८४३३१२४८०	maharjansanziv@gmail.com
३	DMC : श्री दावा तेन्जी लामा	९८९९१९७९८	dawalama807@yahoo.com
संखुवासभा (०२७)			
१	आयोजना समन्वयकर्ताको कार्यालय (जिल्ला पशु सेवा कार्यालय)	५६०१५९	dlsosankhuwasabha@gmail.com
२	DAES : श्री युवराज गुरुङ्ग मार्फत : जिल्ला पशु सेवा कार्यालय	९८४१७४०५१०	yuvarajgrg25@gmail.com
३	DMC : श्री कमान सिंह राई	९७४२१०५०२	k_singh6@yahoo.com
दोलखा (०४९)			
१	आयोजना समन्वयकर्ताको कार्यालय (जिल्ला पशु सेवा कार्यालय)	४२१११५	dlsodolakha@gmail.com
२	DAES : श्री रामचन्द्र अधिकारी मार्फत : जिल्ला उद्योग बाणिज्य संघ	९८४१८७४६९९	rc_adhikari2008@hotmail.com
३	DMC : श्री लिला बहादुर भुजेल	९८४३३५९८६४	bhujel.lb5@gmail.com
रसुवा (०१०)			
१	आयोजना समन्वयकर्ताको कार्यालय (जिल्ला पशु सेवा कार्यालय)	५४०१२९	dlsorasuwa@gmail.com
२	DAES : श्री बीरद लाल सिखु श्रेष्ठ	९८४१३६३८०८	biradsiku@gmail.com
३	DMC : श्री गंगा अधिकारी	९८४३०४८६५	ganga.adhikari@live.com
मनाङ्ग (०६६)			
१	आयोजना समन्वयकर्ताको कार्यालय (जिल्ला कृषि विकास कार्यालय)	४४०२१३	dadomanang1@gmail.com
२	DAES : चेत बहादुर थापा	९८४६०५९२५९ ९८१५१४९७५९	chet.himaliaec@gmail.com
३	DMC : श्री सुनिता देवी श्रेष्ठ	९८४९०७७९३	sunita.himali@gmail.com

क्र.स	कार्यालय	फोन/फ्याक्स	ईमेल
मुस्ताङ (०६९)			
१	आयोजना समन्वयकर्ताको कार्यालय (जिल्ला पशु सेवा कार्यालय)	४४०१२९	subal_sah@yahoo.com
२	DAES : श्री तीर्थराज ढकाल मार्फत : जिल्ला पशु सेवा कार्यालय	४४००५७/ ९८५१०१७४४१	tr_dhakai@yahoo.com
३	DMC : श्री गोकर्ण देवकोटा	९८४९९६९५७०	gokarnadevkota@hotmail.com
जुम्ला (०८७)			
१	आयोजना समन्वयकर्ताको कार्यालय (जिल्ला पशु सेवा कार्यालय)	५२००२८ (P/F)	dlsojumla@yahoo.com
२	DAES :	-	-
३	DMC : श्री नारायण श्रेष्ठ	९८५१२०७०११	nshrestha111@gmail.com
मुगु (०८७)			
१	आयोजना समन्वयकर्ताको कार्यालय (जिल्ला कृषि विकास कार्यालय)	४६००८६	dadomugu.govnp@gmail.com
२	DAES : श्री जगत बहादुर भाम मार्फत : जिल्ला उद्योग बाणिज्य संघ	९८४८३०८५१५	bhamjagat@gmail.com
३	DMC : श्री डम्बर बहादुर रोकाय	९८४८३००६६३	dbrokaya@gmail.com
डोल्पा (०८७)			
१	आयोजना समन्वयकर्ताको कार्यालय (जिल्ला कृषि विकास कार्यालय)	५५००९९	dadodolpa55@gmail.com
२	DAES : श्री आङ बहादुर लामा मार्फत : जिल्ला कृषि विकास कार्यालय	९८६०४२७५४६/ ९८५११५७८१७	angblama@gmail.com
३	DMC : श्री हर्ष राज भट्ट	९७४११४५३४०	bhatt.harsraj@gmail.com
हुम्ला (०८७)			
१	आयोजना समन्वयकर्ताको कार्यालय (जिल्ला कृषि विकास कार्यालय)	६८००११	dadohumla@gmail.com
२	DAES : श्री कमल बहादुर छत्याल	९७४८९०१६५०/ ९८४८३३६२००	svision.malla6200@gmail.com
३	DMC : श्री गगन बहादुर शाही	९८४९६६३५१२	wwwsgagan@gmail.com

कृषि उद्यम केन्द्र

क्र.स	नाम, पद र कार्य क्षेत्र	सम्पर्क नम्बर	ईमेल
१	श्री राममणी पौडेल, टोली नेता AEC/हिमाली	९८४८०२७२३१	ramani.paudyal@acc-fncci.org
२	क्षेत्रीय कृषि व्यवसाय योजना विज्ञ (पूर्वाञ्चल)	-	-
३	डा हेमप्रभा पाण्डे, क्षेत्रीय कृषि व्यवसाय योजना विज्ञ (मध्यमाञ्चल)	९८४९१५९८५५	pranamufour@gmail.com

क्र.स	नाम, पद र कार्य क्षेत्र	सम्पर्क नम्बर	ईमेल
४	श्री युरान जोशी क्षेत्रीय कृषि व्यवसाय योजना विज्ञ	९८१७२४४४६८	uran.joshi@gmail.com
५	श्री रन्जु शाह क्षेत्रीय कृषि व्यवसाय योजना विज्ञ	९८६००३३३४०	apranju5@gmail.com

प्रापक

श्री _____

प्रेषक

नेपाल सरकार

पशुपन्थी विकास मन्त्रालय

पशु सेवा विभाग

उच्च पहाड कृषि व्यवसाय तथा जीविकोपार्जन सुधार (हिमाली) आयोजना

हरिहरभवन, ललितपुर

फोन नं. ०१५५२५८३१, फ्याक्स : ०१५५२८६७०, टोल फ्री नं. १६६०-०१-१५५००, ईमेल : info@himali.gov.np, वेबसाईट : www.himali.gov.np

